

assessing the psychological characteristics of a person. The main directions of using machine learning algorithms for processing psychometric data, analyzing speech, behavioral patterns, and biometric indicators are analyzed. The advantages of implementing AI in the practice of a psychologist (automation of results processing, adaptive testing, risk prediction) are outlined, as well as ethical challenges related to the protection of personal data, the validity of models, and possible algorithmic biases. The conclusion is made about the prospects of integrating AI into psychodiagnostics, provided that professional standards and principles of psychological ethics are observed.

Key words: *artificial intelligence, psychodiagnostics, machine learning, adaptive testing, digital psychology, psychometrics, ethical aspects, automation of diagnostics.*

Науковий керівник:

Гула Л.В.,

старша викладачка

кафедри методики професійного навчання,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 159.923

Роль пам'яті у розвитку студентів

Дмитро Городашин,

здобувач вищої освіти спеціальності А5.037Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *у тезах розкрито психологічну сутність пам'яті як базового пізнавального процесу та її значення для інтелектуального й професійного розвитку студентів у закладах вищої освіти. Проаналізовано основні види пам'яті (образну, словесно-логічну, емоційну, рухову; короткочасну й довготривалу; мимовільну та довільну) та особливості її функціонування у студентському віці. Висвітлено наукові підходи до розуміння взаємозв'язку пам'яті та мислення у працях Лев Виготський, Сергій Рубінштейн, Борис Ананьєв. Обґрунтовано роль пам'яті у засвоєнні навчального матеріалу, формуванні професійних компетентностей та здатності до самоосвіти. Окреслено ефективні шляхи розвитку пам'яті студентів: застосування мнемотехнік, логічного структурування інформації, інтерактивних методів навчання та формування навчальної мотивації. Зроблено висновок про необхідність цілеспрямованої педагогічної підтримки розвитку пам'яті як умови підвищення якості вищої освіти.*

Ключові слова: пам'ять, студентський вік, пізнавальні процеси, довготривала пам'ять, словесно-логічна пам'ять, професійна компетентність, навчальна діяльність, розвиток особистості.

Пам'ять є однією з провідних психічних функцій, що забезпечує засвоєння, збереження й відтворення знань, умінь та досвіду діяльності. У системі вищої освіти розвиток пам'яті студентів є важливою умовою успішного навчання, формування професійних компетентностей і здатності до безперервної освіти.

Сучасні освітні вимоги орієнтують студентів не лише на запам'ятовування інформації, а й на її осмислення, систематизацію та практичне застосування. Пам'ять — це психічний процес, що полягає у фіксації, збереженні та відтворенні індивідом попереднього досвіду.

За класичними психологічними концепціями Лев Виготський та Сергій Рубінштейн, пам'ять тісно пов'язана з мисленням, мовленням і діяльністю особистості. Основні види пам'яті:

- за змістом: образна, словесно-логічна, емоційна, рухова;
- за тривалістю збереження: сенсорна, короткочасна, довготривала;
- за характером діяльності: мимовільна та довільна.

У студентському віці особливо активно розвивається словесно-логічна й довільна пам'ять. Студентський вік характеризується:

- зростанням обсягу та міцності довготривалої пам'яті;
- формуванням індивідуального стилю запам'ятовування;
- розвитком довільності та усвідомленості мнемічної діяльності;
- активним використанням логічних прийомів запам'ятовування.

Борис Ананьєв зазначав, що юнацький вік є сенситивним періодом для інтелектуального розвитку, у якому пам'ять відіграє системоутворюючу роль[1].

Значення пам'яті для навчальної діяльності студентів.

1. Засвоєння навчального матеріалу — ефективне кодування та відтворення інформації.

2. Формування професійних компетентностей — накопичення спеціальних знань і досвіду.

3. Розвиток критичного мислення — опора на збережені знання під час аналізу й синтезу.

4. Самоосвіта та академічна мобільність — здатність швидко адаптуватися до нової інформації.

Пам'ять забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичного досвіду.

Шляхи розвитку пам'яті студентів:

- використання логічних схем, ментальних карт;
- застосування мнемотехнік;
- регулярне повторення та систематизація матеріалу;
- поєднання різних каналів сприйняття (візуального, аудіального, кінестетичного);
- активні методи навчання (дискусії, проекти, кейси);
- формування внутрішньої мотивації до навчання.

Ефективний розвиток пам'яті можливий за умов раціональної організації навчальної праці та дотримання режиму праці й відпочинку.

Пам'ять є основою інтелектуального розвитку студентів і важливим чинником успішності навчання у вищій школі. Вона забезпечує накопичення знань, формування професійної компетентності та здатність до саморозвитку[2].

Пам'ять відіграє центральну роль у навчально-пізнавальній діяльності студентів, оскільки саме вона забезпечує засвоєння, збереження та відтворення знань, умінь і практичного досвіду. Ефективність навчання та формування професійних компетентностей безпосередньо залежить від розвитку довільної та довготривалої пам'яті, здатності студента активно опрацьовувати інформацію та інтегрувати нові знання з уже наявними.

Для досягнення високого рівня розвитку пам'яті важливо застосовувати комплексні педагогічні методи: інтерактивне навчання, мнемотехніки, логічне структурування інформації, активну участь студентів у проєктній та дослідницькій діяльності, регулярне повторення та закріплення матеріалу. Важливо також створювати умови для психофізіологічного балансу, адекватного режиму навчання й відпочинку, що позитивно впливає на працездатність і концентрацію уваги студентів.

Таким чином, пам'ять не лише забезпечує ефективність засвоєння навчального матеріалу, а й виступає фундаментом інтелектуального, професійного та особистісного розвитку студента. Цілеспрямований розвиток пам'яті є ключовою педагогічною задачею сучасної вищої школи і сприяє підготовці конкурентоспроможних, самостійних і соціально відповідальних фахівців.

Список використаних джерел:

1. Ананьєв Борис Б. Г. Людина як предмет пізнання. Київ : Либідь, 2021.
2. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017.
3. Савчин М. В. Вікова психологія : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2019.

Abstract: *the theses reveal the psychological essence of memory as a basic cognitive process and its significance for the intellectual and professional development of students in higher education institutions. The main types of memory (figurative, verbal-logical, emotional, motor; short-term and long-term; involuntary and voluntary) and the features of its functioning in student life are analyzed. Scientific approaches to understanding the relationship between memory and thinking are highlighted in the works of Lev Vygotsky, Sergey Rubinstein, Boris Ananyev. The role of memory in the assimilation of educational material, the formation of professional competencies and the ability to self-education is substantiated. Effective ways of developing students' memory are outlined: the use of mnemonics, logical structuring of information, interactive teaching methods and the formation of learning motivation. The conclusion is made about the need for targeted pedagogical support for the development of memory as a condition for improving the quality of higher education.*

Key words: *memory, student age, cognitive processes, long-term memory, verbal-logical memory, professional competence, educational activity, personal development.*

Науковий керівник:

Гула Л.В.,

старша викладачка

кафедри методики професійного навчання,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 378

Прийоми виховання: теорія та практика

Олександр Лагунець,

здобувач вищої освіти спеціальності А5.037Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *У тезах розглянуто класифікацію прийомів виховання, їхні цілі та практичні рекомендації щодо застосування в освітньому процесі. Проаналізовано позитивне підкріплення, моделювання поведінки, ситуативні методи та рефлексивні техніки. Окремо висвітлено питання індивідуалізації підходу та етичні аспекти виховання. Наведено приклади застосування прийомів у навчальному середовищі та критерії оцінки їх ефективності.*

Ключові слова: *виховання; прийоми; мотивація; дисципліна; рефлексія.*

В умовах модернізації освіти та впровадження компетентнісного підходу особливого значення набуває вдосконалення виховного процесу. Прийоми виховання виступають важливим інструментом формування гармонійно розвиненої особистості, здатної до саморозвитку, соціальної взаємодії та відповідального вибору. Сучасна педагогіка орієнтується на гуманістичну парадигму, у центрі якої - дитина як суб'єкт виховання.

Прийоми виховання - це конкретні способи педагогічного впливу на свідомість, емоційно-ціннісну сферу та поведінку особистості. Прийом є складовим елементом методу виховання і конкретизує його в практичній діяльності педагога. За працями А. Макаренка, виховання є цілісною системою організації життя й діяльності колективу, де кожен прийом підпорядкований загальній меті формування особистості. В. Сухомлинський підкреслював, що прийоми виховання мають ґрунтуватися на повазі до гідності дитини та індивідуальному підході.

У сучасній педагогіці (І. Бех, Н. Волкова, М. Фіцула) прийоми виховання поділяють на такі групи: